

VLAAMSCHE VRIJZINNIGE VEREENIGING (vvv), op 9 november 1880 te Antwerpen opgericht, nadat in de **Liberale Vlaamsche Bond** onenigheid was ontstaan vanwege de **franskiljonse** druk van de doctrinair en in de Bond.

De vereniging is gegroeid uit de in 1875 opgerichte kring Kerel, Klauwaert, Geus, een pressiegroep van radicale Vlaamsgezinde liberalen binnen de **Liberale Vlaamsche Bond**, die in eigen rangen vaak overschaduwd werd door conservatieve of antiklerikale partijgenoten, die aanleunden bij de **Liberale Associatie** of de **Geuzenbond**.

In het manifest van november 1880 verklaarde het vvv op te treden tegen "verfransing en verkwezeling". Men wilde als drukkingsgroep het accent leggen op permanente politieke informatie en propaganda, in tegenstelling tot de **Liberale Vlaamsche Bond** die alleen in de verkiezingsstrijd optrad. Culturele werking stond ook op het programma.

Het bestuur van de vvv bestond uit **August Michiels** (voorzitter), **Hyppolite Langlois** en **Jan van Rijswijck** (ondervoorzitters) en H. van den Bosch (secretaris). Om de Vlaamse en vrijzinnige beginselen te verbreiden werden vijf bestendige commissies opgericht, namelijk voor Vlaamse belangen en grieven (onder leiding van Van Rijswijck), onderwijs (onder leiding van **Arthur Cornette**), letter- en toneelkunde (onder leiding van **Max Rooses**, een voorafspiegeling van het latere **Taalverbond**), toonkunst (onder leiding van **Peter Benoit**) en beeldende kunst (onder leiding van Langlois). Omdat de vvv zich ter beschikking wilde stellen van het Vlaamse publiek en om eerbied voor de taalwetten inzake **onderwijs** en **bestuur** af te dwingen, werd in 1882 ook een **Bestendig Vlaamsch Bureel** opgericht. Met de partijpolitiek wilde de vvv zich echter niet inlaten. In

haar orgaan *De Kleine Gazet*, vroeg ze haar leden bij verkiezingen de kandidaten van de Liberale Vlaamse Bond te steunen.

De vvv was actief tot in 1884. Vanaf dan stelde de Liberaal Vlaamsche Bond zich opnieuw radicaler op inzake de V.B. en werd alles weer in een kring samengebracht.

LITERATUUR: M. Somers, *Max Rooses (1839-1914). Liberaal in de Vlaamse cultuurwereld*, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1975; – L. Hacké, *Jan van Rijswijck. Boegbeeld van het sociale liberalisme*, 1993.

ILLUSTRATIE(S), zie: vrijzinnigheid.

JANINE BEYERS-BELL* EN MARC SOMERS